

Gäller för: Transplantationscentrum

Innehållsansvar: Marie Felldin, (marfe13), Överläkare

Godkänd av: Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

Giltig från: 2022-12-05

Giltig till: 2024-12-05

## Indikationer och kontroller/extraktion:

### A. Peroperativt inlagd stent:

- **Dubbel J-stent (JJ-stent)**

**Indikation:** Inlägges vid transplantationen (kirurgens val) eller vid reoperation av uretärkomplikation. Observera att s.k. "Magnetiskt stent" (Black Star) inte får användas på patienter med pacemaker!

**Kontroller/extraktion:**

- Initialt i kombination med KAD, vilken normalt avlägsnas 4 dagar efter transplantationen. Vid stentinläggning i samband med reoperation avgör opererande kirurg när KAD:n skall dras.
- JJ-stentet extraheras efter 2-3 veckor postop – om inte opererande kirurg angett annat.
- Extraktionsmetoden beror på vilken typ av uretärstent som använts:
  - "Magnetiskt" stent avlägsnas polikliniskt på hemortskliniken med tillhörande särskild extraktionskateter, som patienten får med sig. Observera att extraktionen går lättare om patienten har en delvis fylld urinblåsa. Oroliga patienter bör få avslappnande behandling innan extraktion (preparat, dos och administrationsväg individuell).
  - För vanligt stent skriver behandlande läkare tidigt remiss till urolog för extraktion av stentet via cystoskopi.

- **Baby-feedingkateter (via hud-urinblåsa)**

**Indikation:** Inlägges vid transplantationen (kirurgens val) eller vid reoperation av uretärkomplikation. Ger möjlighet att mäta urinproduktion direkt från transplantatet och röntgenkontroll innan extraktion.

**Kontroller/extraktion:**

- Alltid i kombination med KAD
- Uretärstentet extraheras vanligen efter 7-14 dagar postop - avgörs av opererande kirurg.
- Retrograd pyelografi via baby-feedingkatetern beställs till dagen för planerad dragnings. Frågeställning: Läckage? Fritt avflöde?
- Om rtg u.a. avlägsnas först uretärkatetern, om komplikationsfritt dras nästföljande dag KAD:n.

### B. Perkutant inlagd stent:

- **Tillfälligt JJ-stent**

**Indikation:** Inlägges på rtg, vanligen vid perkutan behandling/dilatation av uretärstenos.

**Kontroller/extraktion:**

- Extraheras vanligen efter 3 månader.
- Behandlande läkare skriver tidigt remiss till urolog för extraktion av stentet via cystoskopi.
- Kontroll av s-Krea (och ev u-ljud) 2-7 dagar efter extraktion.

- **Permanent ("kroniskt") JJ-stent**

**Indikation:** Inlägges på rtg-avdelning, vanligen vid behandling/dilatation av recidiverande uretärstenos, då behandling med öppen kirurgi ej bedömts aktuell.

**Kontroller/extraktion:**

- Behandlande läkare skriver remiss till urolog för kontrollcystoskopi 3 mån efter stentinläggningen. Detta p.g.a. risk för konkrementbildning i och kring stentet. Urologen beslutar om tidpunkt för nästa kontrollcystoskopi/byte av stent. Begär redan i första remissen att de tar hand om denna uppföljning.

## Information, dokumentation och remiss:

- Det föreligger alltid en risk att interna uretärstent glöms bort och inte blir extraherade eller kontrollerade vid rätt tidpunkt. För att undvika detta gäller följande rutiner:
  - **Informera alltid patienten** noggrant om det interna stentet, och om hur/när det skall extraheras eller kontrolleras!
  - **Dokumentera alltid** inläggningen av stentet och planerad tidpunkt för extraktion/kontrollcystoskopi i operationsberättelse, översiktsark ("plankan"), epikris och i brev vid återremittering.
  - Om patienten återremitteras med kvarliggande stent skall **behandlande läkare på hemortskliniken** tillse att stentet antingen **avlägsnas polikliniskt** (magnetiskt stent) eller så snart som möjligt skriva **remiss till sin urolog** för cystoskopi (vanligt stent). Även extraktion av stentet måste dokumenteras i journalanteckning.

# Information om handlingen

**Handlingstyp:** Rutin

**Gäller för:** Transplantationscentrum

**Innehållsansvar:** Marie Felldin, (marfe13), Överläkare

**Godkänd av:** Niclas Kvarnström, (nickv1), Verksamhetschef

**Dokument-ID:** SU9805-1593997-242

**Version:** 6.0

**Giltig från:** 2022-12-05

**Giltig till:** 2024-12-05